

Par labajiem darbiem. Sev, citiem, mums visiem – Latvijai par prieku

FOTO: no personiskā arhīva

„Ar labiem darbiem kļiedēsim miglu un izgaismosim tumsu, kas aizvien naskāk uzbrūk gan rītos, gan vakaros. Darīsim košu un gaišu, un drošu, un skaistu mūsu Latviju – paši savu dzīvi!” aicina Aija Tūna.

IK AIJA TŪNA
Speciāli „Izglītībai un Kultūrai”

Dzīvē tik tuvu un cieši saistīti, atrodas kontrasti un pretmeti. Tāpat kā zeltainās lapas, laikā nenokoptas, kļūst par slīdiem dubļiem, kas gan skatu bojā, gan drošību apdraud, arī nedarītie un nepadarītie darbi, nerisinātās un neatrisinātās problēmas mūs pamazām grauž un grauž, radot nepabeigtības un nepārliecinātības izjūtu. No idejas var izaugt varens darbs, un tās var arī kā kaklā iesprūdis kumoss vilkties līdz, radot rūgtumu un neapmierinātību ar sevi un pasauli. Kaut kas, ko cilvēks nespēj, neprot, kam nav laika, lai cik meistarīgi izliktos, īsti mieru nedod un šūpo pašvērtējuma kārti, dzīves bezdibenim

“Kaut kas, ko cilvēks nespēj, neprot, kam nav laika, lai cik meistarīgi izliktos, īsti mieru nedod un šūpo pašvērtējuma kārti, dzīves bezdibenim pa virvi pāri ejot.

“Pieredzes trūkums atbrīvo, ne ierobežo – ja cilvēks dara un mācās, un dara un mācās, un nefokusējas uz to, ko un kā nevar vai nedrīkst.

ir, un radīt to, kas ir vajadzīgs un dzīvos tālāk.

Kopš 5. oktobra akcijas organizatori aicina reģistrēt savus labos darbus portāla www.palidzesim.lv labo darbu nedēļas sadaļā. Īpaši izstrādātajās kartēs izglītības iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem, ikvienam cilvēkam, darba kolektīvam vai draugu grupai ir iespējams reģistrēt savus iepriekšējos un akcijas laikā paveiktos labos darbus, kā arī iesūtīt saskatītus un sadzirdētus lūgumus pēc palīdzības. Akcijas mērķis ir ar labiem darbiem vairo prieku un labestību, vienlaikus veicinot arī palīdzēšanas kultūru Latvijā, atgādinot cilvēkiem, cik jauki ir dot, un atjaunojot savstarpēju uzticēšanos un spēju pieņemt atklātu sirdi un palīdzīgu roku.

Būtībā pieņemt palīdzību nav vienkārši. Kādreiz var iznākt tā kā šoruden Brocēnu skolēniem, kuri, no tīras sirds un darītāja gribēdami palīdzēt nolasīt kartupeļus pa ceļam esošajā laukā, sastapās ar saimnieces gluži vai izbīli: nu kā tad tā... un kāpēc tad man... un kāpēc tad tā skolotāja lika?! Bet skolotāja nelika; jauniešos pašos darbotiesgriba kūsāja un palīdzēšanas prieks gāja pāri malām, un to nu nevajag nosmādēt. Beigās jau visi bija priecīgi un par kādām salāpītām cilvēciskajām attiecībām šajā pasaulē kļuva vairāk. Līdzīgi pirms pāris gadiem notika arī Briezuciēmā, kur jauniešu iecere izremontēt daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpu izraisīja visai pretrunīgu iedzīvotāju reakciju un jaunajiem cilvēkiem bija jā-mācās ne tikai remontdarbu, bet arī sarunu vadīšanas prasmes. Labi, ka tā, jo dzīvē jau būs vajadzīgas gan vienas, gan otras, turklāt droši vien otrās biežāk nekā pirmās.

Bet, atgriežoties pie skolas lietām, atcerēsimies, ka ne tikai lapu grābšana, dzīvnieku patversmju apciemošana un dziesmiņu nodziedāšana sirmgalviem vai maziem bērniem var piepildīt mūsu labo darbu kontu. Tie visi ir skaisti un cienjami, un ļoti nepieciešami labie darbi, bet mudināsim paši sevi un savus skolē-

nus raudzīties... tuvāk un plašāk vienlaikus. Lielisks labais darbs ir palīdzēt klasesbiedram saprast matemātikas uzdevumu vai uzrakstīt domrakstu. Ne viņa vietā izdarīt, bet palīdzēt to paveikt pašam. Labais darbs ir ar atgādinājuma zvanu palīdzēt kādam no rīta pamosties, saņemt un aiziet uz skolu. Labais darbs ir starpbrīdī pieiet aprunāties ar to, kurš tur stāv – tāds kā drusku vientuļš, kā skumjš. Sveicināt un sveicināt nīgro kaimiņu dienu no dienas, līdz nīgrums salūst un izlien negribīga smaida un uzticēšanās aizmetnis.

Tā veidosim savu skolu un kopienu, un visu pasauli draudzīgāku, vairāk saliedētu un stiprāku. Tā liksim pamatus baltā galdauta svētkiem, kas ir iecerēti kā viens no Latvijas valsts simtgades lielprojektiem, jo pēkšņi vienā dienā jau nekas ne-

“Labo darbu nedēļa norisināsies no 12. līdz 18. oktobrim, ievadot gatavošanos Latvijas valsts simtgadei.

notiks. Lai kaimiņi sanāktu kopā un paši uzklātu skaisto svētku galdu 4. maijā vai citā sev un valstij nozīmīgā dienā, ir jāsāk ar to pašu sveicināšanos, uzrunāšanu, iepazīšanu. Ar cienasta gatavošanu un stāstu ritināšanu. Ar ieskatīšanos acīs un uzticēšanos.

Atceros kādu vasaras nometni, kurā piedalījās skolēni un skolotāji no dažādām Latvijas vietām. Skaists, saulains rīts, bet visi iet cits citam garām, klusēdami un pa malām skatīdamies, jo „es jau viņu nepazīstu”. Sākām kā joku, izsludinot konkursu „Kurš būs pateicis vairāk smaidīgu labrītu?”, un jau trešajā rītā lielākā daļa par konkursu bija aizmirsusi, toties

“Jauniešu iecere izremontēt daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpu izraisīja visai pretrunīgu iedzīvotāju reakciju, un jaunajiem cilvēkiem bija jā-mācās ne tikai remontdarbu, bet arī sarunu vadīšanas prasmes.

“Lielisks labais darbs ir palīdzēt klasesbiedram saprast matemātikas uzdevumu vai uzrakstīt domrakstu. Ne viņa vietā izdarīt, bet palīdzēt to paveikt pašam.

smaidi, labrīti un joki likās tik pašsaprotami, palīdzot aizgāināt pēc nakts trasītes piedzīvojumiem neizgulēto miegu. Tā bija viena no mācībām, ko paņemt līdz uz mājām.

Labie darbi un reizē ar tiem arī labā dzīve ir mūsu pašu rokās. Ja saņemamies un darām – sev un citiem vajadzīgo un patīkamo. Vasarā Latvijas Lauku kopienu parlamentā Astrīde Rozīte, kas ir izloļojusi un pārvērtusi realitātē Straupes lauku labumu tirdziņa ideju, gana šerpi teica, ka „vaidētāji ir kā laika zagļi; kritikāi neseko konstruktīva darbība, mēs velti tērējam spēkus un kļūstam vāji. Valsts nav aukle, kas katram piestāvēs klāt; mēs paši varam radīt darbavietas”. Viņa ir piemērs tam, ka pieredzes trūkums atbrīvo, ne ierobežo – ja cilvēks dara un mācās, un dara un mācās, un nefokusējas uz to, ko un kā nevar vai nedrīkst. Pagājušajā nedēļā, esot Murjāņos, pasmēlos I. Ziedoņa pūrā, un arī te noder viņa viedums. Laikam jau tādi cilvēki kā Astrīde ir tie, par kuriem I. Ziedonis saka: „Tā bija tā droša, tā neapbrīnāmā upe. Tā ir tā drošā upe, kura neatzīst, ka viņai jāklausa tikai zemes pievilksanas spēks.” Tādus es gribu redzēt mūsu bērņus, mūsu jauniešus, kuri tālāk veidos savu dzīvi un mūsu Latviju. Vai tādiem jūs viņiem palīdzat augt, skolotāj?

Ir tik svarīgi vienkārši sākt. Un, ja sāksim – vai turpināsim – ar labo darbu nedēļu, padomāsim: ja nu mums ir pa spēkam veikt pa labam darbam katru dienu, ne vienu pa visu nedēļu un arī tad kameru gaismā un uzmanības centrā? Varbūt pa šo nedēļu pieradīsim, izjutīsim, cik pašam ir labi no labo darbu darišanas, un citādi vairs negribēsim?

Tad nu dosimies darīt labus darbus! Sev, savam kaimiņam un gluži svešam cilvēkam talkā ejot, labumu nesot, dienu izgaismojot, cerību atjaunojot. Ar labiem darbiem kļiedēsim miglu un izgaismosim tumsu, kas aizvien naskāk uzbrūk gan rītos, gan vakaros. Darīsim košu un gaišu, un drošu, un skaistu mūsu Latviju – paši savu dzīvi! ■